

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/216/2017
Identifikačné číslo spisu: 5314207278
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5314207278.1

UZNESENIE

K. súd W. republiky v spore žalobcu Q. Y., bývajúceho v I., právne zastúpeného JUDr. Antonom Kupšom, advokátom so sídlom v Čadci, Moyzesova č. 34, proti žalovanému Okresnému stavebnému bytovému družstvu, so sídlom v Čadci, Gočárova č. 252, o neplatnosť uznesenia zhromaždenia delegátov, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7 C 138/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. augusta 2016 sp. zn. 7 Co 258/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. mája 2016 č. k. 7 C 138/2014-151 zamietol návrh žalobcu, ktorým žiadal určiť, že uznesenie o voľbe členov predstavenstva a členov kontrolnej komisie Okresného stavebného bytového družstva Čadca (ďalej len „OSBD“), prijaté na zhromaždení delegátov konaného 16. júna 2014 v Čadci, je neplatné. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal dôvody neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov - o voľbe členov predstavenstva a členov kontrolnej komisie OSBD, podľa § 70 bod 3, v spojení s článkom 69 bod 4 a článkom 68 bod 2 písm. b/ stanov OSBD. Žalobca v návrhu na začatie konania tvrdil, že dôvody neplatnosti uznesenia spočívali v tom, že na začiatku zhromaždenia delegátov mandátová komisia konštatovala, že bolo prítomných 41 delegátov zo 74 delegátov. Pred hlasovaním o voľbe predstavenstva OSBD a kontrolných orgánov opustilo zhromaždenie 5 delegátov, a tým zanikla uznášaniaschopnosť zhromaždenia, keďže pred hlasovaním sa prezentovalo najskôr 36 delegátov a po opakovanej výzve 37 delegátov, čo znamená, že zhromaždenie nebolo uznášaniaschopné. Námietka proti platnosti uznesenia zo strany žalobcu bola uplatnená listom 23. júna 2014. Uvedené tvrdenie neplatnosti uznesenia o voľbe členov predstavenstva a členov kontrolnej komisie neboli podľa súdu prvej inštancie v konaní preukázané.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 24. augusta 2016 č.

k. 7 Co 258/2016-173 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti vyhodnotenia skutkových okolností súdom prvej inštancie odvolací súd uviedol, že v konaní žalobca nespochybnil skutočnosť, že na prezenčnej listine zo zhromaždenia delegátov OSBD v Čadci konaného dňa 16. júna 2014 sa nachádzajú podpisy 44 delegátov z celkového počtu 74 delegátov. V naznačenom smere žalobca pokiaľ tvrdil, že na zhromaždení delegátov sa mal zúčastniť nižší počet delegátov, než aký sa uvádza v zápisnici, v konaní netvrdil, ktorí z uvedených delegátov boli v zápisnici uvedení nadbytočne a v tomto smere nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. V uvedenej súvislosti správne súd prvej inštancie poukázal na rozporné výpovede vypočutých svedkov na pojednávaní H. V. a E. Q., ktorí sa v počte prítomných delegátov nevedeli zhodnúť. Vychádzajúc z takto zistenej skutočnosti, že na zhromaždení delegátov bolo (na začiatku) prítomných 44 delegátov, pričom v priebehu konania sa tento stav mohol znižovať z dôvodu odchodu niektorých delegátov zo zhromaždenia (údaj sa pohyboval okolo 5 delegátov), nebolo sa možné stotožniť s tvrdením žalobcu o tom, že pri hlasovaní o voľbe členov predstavenstva a členov kontrolnej komisie bolo prítomných 36 alebo 37 delegátov. Žalobca ďalej nepreukázal, že pred uskutočnením volieb do predstavenstva kontrolnej komisie OSBD Čadca bolo prítomných menej ako 40 delegátov tak, ako vyplýva zo zápisnice volebnej komisie o priebehu a výsledku volieb predstavenstva a kontrolnej komisie OSBD, v zmysle bodu 5 uznesenia. Správne v dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie vyvodil, že ak sa zistil znížený počet delegátov (36 alebo 37) až po uskutočnenej voľbe do uvedených orgánov, nemalo to vplyv na platnosť uznesenia v časti namietaného porušenia práva žalobcu, na základe podaného návrhu na začatie konania. Vzhľadom k tomu, že žalobca v konaní na základe dôkaznej iniciatívy jednoznačne porušenie podmienok článku 70 bod 3 stanov OSBD v Čadci nepreukázal a pokiaľ z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie osobne na súde prvej inštancie dňa 9. decembra 2016, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Vo svojom podaní namietal, že žiaden článok 70 bod 3) Stanov OSBD Čadca neexistuje. Mal, za to, že v konaní bola preukázaná dôvodnosť uplatneného nároku, pretože bolo jednoznačne zrejmé, že zhromaždenie delegátov v čase hlasovania o voľbách do orgánov nebolo uznášaniaschopné, a preto voči výsledku zhromaždenia (uzneseniu) vzniesol včas námietku neplatnosti. Mal za to, že z obsahu zápisnice je jednoznačne preukázaná prítomnosť 36 alebo 37 delegátov. Navrhuje preto, aby dovolací súd vyriešil právnu otázku dôvodnosti uplatneného nároku podľa čl. 71 Stanov OSBD Čadca (neuznášaniaschopnosť zhromaždenia), pretože dôvodnosť svojho nároku riadne špecifikoval a jeho žaloba je opodstatnená. V tomto smere je nutné vyriešiť ďalšiu právnu otázku, a to či treba uznášaniaschopnosť zhromaždenia delegátov OSBD Čadca skúmať v ktoromkoľvek štádiu pred hlasovaním a najmä aj vtedy, keď uvedené zhromaždenie opustia demonštratívne viacerí delegáti. V zmysle uvedeného má za to, že nedostatok v právnej praxi pri riešení týchto právnych otázok, ktorými sa dokonca nezaoberali ani súdy nižších inštancií je nutné pre ich ustálenie vyriešiť dovolacím súdom. Žiada preto napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k predmetnému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala z a účinnosti CSP v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo

132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno preto interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 319/2013, 3 Cdo 59/2017, 3 Cdo 209/2016, 5 Cdo 145/2016, 8 Cdo 99/2017, 8 Cdo 107/2017).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (viď 1 Cdo 208/2016, 1 Cdo 137/2016, 3 Cdo 144/2017, a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 211/2016).

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

14. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

15. V danom prípade žalobca, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v dovolaní naformuloval právne otázky, ktoré podľa jeho presvedčenia neboli dosiaľ dovolacím súdom vyriešené (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), a to takto: „či existuje dôvodnosť uplatneného nároku podľa čl. 71 Stanov OSBD Čadca (neuznášaniachopnosť zhromaždenia), a či treba uznášaniaschopnosť zhromaždenia delegátov OSBD Čadca, skúmať v ktoromkoľvek štádiu pred hlasovaním.“

16. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Text (viď bod 15. tohto uznesenia dovolacieho súdu), ktorý žalobca zdefinoval a označil za právne otázky relevantné z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nie sú otázkami, ktoré odvolací súd riešil a na ich riešení založil svoje rozhodnutie, a teda sa nepovažujú za otázky zásadného právneho významu.

17. So zreteľom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že žalobca v dovolaní nenastolil takú otázku, ktorá by bola relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.